

Ärendet

Tematisk tillsyn av om de nationella proven används och genomförs inom den kommunala vuxenutbildningen på gymnasial nivå vid Kalmarsunds gymnasieförbund, Axel Weüdelsskolan; nu fråga om uppföljning av beslut den 21 maj 2025.

Beslut

Skolinspektionen avslutar ärendet.

Om ärendet

Skolinspektionen har under vårterminen 2025 genomfört en tematisk tillsyn för att kontrollera om verksamheten som ingår i tillsynen uppfyller författningarnas krav beträffande att nationella prov används och genomförs i kurser på gymnasial nivå där nationella prov är obligatoriskt samt om alla elever deltar i alla delar av ett nationellt prov. Tillsynen avgränsade sig till de kurser som huvudmannen bedriver i egen regi. Skolinspektionen har den 21 maj 2025 beslutat att tilldela föreläggande rörande användningen och genomförandet av nationella prov på gymnasial nivå.

Kalmarsunds gymnasieförbund har den 16 juni 2025 inkommit med en redovisning av vidtagna åtgärder med anledning av föreläggandet.

Skolinspektionen har nu i aktuellt ärende tagit ställning till om Kalmarsunds gymnasieförbund har följt föreläggandet samt om påtalade brister har avhjälpats.

Motivering av beslutet

De nationella proven används och genomförs

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

I tidigare beslut bedömde Skolinspektionen att det förelåg brist avseende att alla delprov av de nationella proven inte genomfördes på det sätt som anges i lärarinformationen för provet.

Skolinspektionen bedömde att det var en brist att alla lärare inte aidentifierade de digitala elevlösningarna som ska aidentifieras enligt respektive lärarinformation.

Skolinspektionen har tagit del av den inskickade redovisningen från Kalmarsunds gymnasieförbund. Av huvudmannens redovisning framgår att rektorn och den biträdande rektorn tillsammans med samtliga lärare inom gymnasial vuxenutbildning har i reviderat rutinerna för hanteringen och genomförandet av de nationella proven och att det har varit ett fokus på Skolverkets lärarinformation gällande korrekt hantering av provmaterial och aidentifiering av digitala elevlösningar. Arbetet påbörjades direkt efter Skolinspektionens besök i verksamheten och en utvärdering genomfördes efter vårens provperiod. Utvärderingen visade att samtliga elevlösningar aidentifierades.

Rättslig reglering

Enligt förordningen om vuxenutbildning ska nationella prov användas inom kommunal vuxenutbildning på gymnasial nivå i de kurser som anges i 10 a § och inom kommunal vuxenutbildning i svenska för invandrare. Syftet med proven är att stödja betygssättningen. När nationella prov används ska eleverna delta i alla delar av proven. Rektorn får besluta att en elev inte behöver delta i ett nationellt prov eller i någon eller några delar av ett sådant prov, om det finns särskilda skäl. (4 kap. 10 § förordningen om vuxenutbildning i dess lydelse enligt SFS 2017:1109)

Enligt förordningen om vuxenutbildning ska vidare nationella prov användas inom kommunal vuxenutbildning på gymnasial nivå i engelska kurserna 5 och 6, matematik kurserna 1–4 och svenska kurserna 1 och 3 eller svenska som andraspråk kurserna 1 och 3. Proven ska vara uppdelade i delprov som genomförs på vissa dagar eller under vissa perioder. (4 kap. 10 a § första och andra styckena förordningen om vuxenutbildning i dess lydelse enligt SFS 2017:1109)

Enligt förordningen om vuxenutbildning ska eleven skriva uppsatserna i de nationella proven i engelska och svenska eller svenska som andraspråk inom kommunal vuxenutbildning på gymnasial nivå på dator eller annan digital enhet. Rektorn får besluta att eleven inte behöver skriva uppsatserna i proven på dator eller annan digital enhet, om det finns särskilda skäl. (4 kap. 10 b § förordningen [2011:1108] om vuxenutbildning)

Av Skolverkets föreskrifter (SKOLFS 2013:19) om hantering och genomförande av nationella prov i pappersformat framgår att bestämmelser om nationella prov finns bland annat i 4 kap. förordningen om vuxenutbildning.

Av Skolverkets föreskrifter om hantering och genomförande av nationella prov i pappersformat framgår även att rektorn ansvarar för att bestämmelserna i föreskrifterna följs. Rektorn får inte överlåta sitt ansvar enligt första stycket. (3 § Skolverkets föreskrifter om hantering och genomförande av nationella prov i pappersformat)

Enligt Skolverkets föreskrifter om hantering och genomförande av nationella prov i pappersformat ska skolenheten ha rutiner så att eleverna genomför ett prov på ett likvärdigt sätt och på ett sådant sätt att ett prov kan användas som underlag vid en bedömning av elevernas kunskaper i det ämne eller den kurs som provet avser. Vid provgenomförandet ska eleverna ha tillgång till sådant material som anges i lärarinformationen för varje prov. I lärarinformationen anges vilka hjälpmedel som är tillåtna. Mobiltelefon eller annan elektronisk utrustning är inte tillåtna hjälpmedel, om inte annat särskilt anges i lärarinformationen. (18 § Skolverkets föreskrifter om hantering och genomförande av nationella prov i pappersformat)

Enligt Skolverkets föreskrifter om hantering och genomförande av nationella prov i pappersformat ska eleverna genomföra ett prov på det sätt som anges i lärarinformationen för provet. (19 § Skolverkets föreskrifter om hantering och genomförande av nationella prov i pappersformat)

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Elever deltar i alla delar av ett nationellt prov

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

I tidigare beslut bedömde Skolinspektionen att det förelåg brist avseende att det förekom att lärare fattade beslut om att en elev inte behöver delta i ett nationellt prov, eller i några delar av ett sådant prov. Skolinspektionen bedömde att det var en brist att lärare fattade beslut då det enligt föreskrifterna endast är rektorn som kan fatta ett sådant beslut om det finns särskilda skäl.

Skolinspektionen har tagit del av den inskickade redovisningen från Kalmarsunds gymnasieförbund. Av huvudmannens redovisning framgår att rektorn och den biträdande rektorn tillsammans med samtliga lärare inom gymnasial vuxenutbildning har gått igenom bestämmelserna kring möjligheten att rektorn kan fatta beslut om att en elev inte behöver delta i ett nationellt prov, eller i några delar av ett sådant prov. Verksamhetens

rutiner har också reviderats så att det tydligt framgår att det är rektorn som fattar beslut om att en elev inte behöver delta i ett nationellt prov, eller i några delar av ett sådant prov vid särskilda skäl. Verksamheten har även tagit fram ett beslutsformulär som ska användas då det är aktuellt och det förs en loggbok över fattade beslut. Efter vårens avslutade kurser har en utvärdering genomförts av samtliga ärenden där undantag från deltagande på nationellt prov har varit aktuellt. Utvärderingen visade att samtliga beslut var korrekta.

Rättslig reglering

Enligt förordningen om vuxenutbildning ska nationella prov användas inom kommunal vuxenutbildning på gymnasial nivå i de ämnen på de nivåer som anges i 10 a § och inom kommunal vuxenutbildning i svenska för invandrare i de kurser som anges i samma paragraf. Syftet med proven är att stödja betygssättningen. När nationella prov används ska eleverna delta i alla delar av proven. Rektorn får besluta att en elev inte behöver delta i ett nationellt prov eller i någon eller några delar av ett sådant prov, om det finns särskilda skäl. (4 kap. 10 § Förordningen om vuxenutbildningen i dess lydelse enligt SFS 2017:1109)

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

X Maja Beckman

Beslutsfattare
Signerat av: Maja Beckman

X Malin Lundquist

Föredragande
Signerat av: Malin Lundquist